

บทสรุป-เลอแนะ

1. บทสรุป

จากการที่ได้ศึกษาที่มาในเบื้องต้นถึงเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทาง
 อาญา กรณีสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา
 เราจะเห็นได้ว่าก่อนที่จะเกิดความร่วมมือทางอาญาดังกล่าวขึ้น การประกอบอาชญากรรม
 ระหว่างประเทศนับเป็นปัญหาที่นับวันจะทวีความรุนแรง สร้างความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ
 และสังคมตลอดจนความมั่นคงของรัฐเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาในด้านเทคโนโลยี
 การสื่อสารและการโทรคมนาคม ได้มีการพัฒนาไปเป็นอย่างมาก การประกอบอาชญากรรมซึ่ง
 เคยมีมาแต่เดิม มีการประกอบอาชญากรรมเกี่ยวเพียงลำพังเพื่อเป็นกลุ่มภายในประเทศและ
 หลบหนีอยู่ภายในประเทศเท่านั้น แต่ปัจจุบันมีการประกอบอาชญากรรมมีการกระทำร่วมกันเป็น
 เครือข่ายในดินแดนของหลายประเทศทำให้การปราบปรามเป็นไปได้ด้วยความยากลำบากเนื่องจาก
 เมื่ออาชญากรรมได้ประกอบอาชญากรรมขึ้น โดยมีการกระทำผิดที่เกิดขึ้นหลายประเทศ เช่น
 การค้าประเวณี การค้ายาเสพติด การหลอกลวง การค้าแรงงาน และเรื่องอื่น ๆ เมื่อมีการ
 ประกอบอาชญากรรมเกิดขึ้นแล้วก็หลบหนีการจับกุมไปยังอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นประเทศที่
 อาชญากรมีสัญชาติอยู่หรือหลบหนีไปประเทศอื่น ทำให้ยากต่อการจับกุมตัวเนื่องจากกระบวนการ
 ยุติธรรมทางอาญาของแต่ละประเทศมีขอบข่ายแต่เพียงภายในประเทศเท่านั้นไม่สามารถดำเนินการ
 ใดนอกเหนือเขตแดนของประเทศได้ ยกเว้นความผิดในบางเรื่องเท่านั้น

ดังนั้น แต่ละประเทศเพียงลำพังไม่อาจป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้อย่าง
 เต็มขนาดและการกระทำผิดเกิดขึ้น อาชญากรมักจะทำลายหลักฐานหรือไม่ทิ้งร่องรอยในที่
 เกิดเหตุมากนัก ทำให้ยากต่อการที่จะจับกุมตัวลงโทษได้ และบางครั้งหลักฐานที่มีอยู่กระจัด
 กระจายไปในประเทศต่าง ๆ การรวบรวมพยานหลักฐานจึงเป็นเรื่องยากที่จะรวบรวมพยาน
 หลักฐาน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเรื่องของอำนาจรัฐในแต่ละรัฐที่มีอยู่นั่นเอง

การปราบปรามอาชญากรรมที่จะประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อมีการจับกุมตัวผู้กระทำ ความผิดมาดำเนินคดี การดำเนินคดีก็ต้องอาศัยพยานหลักฐานที่สำคัญจึงจะสามารถดำเนินคดี และนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ การรวบรวมพยานหลักฐานที่สำคัญจึงเป็นเรื่องยาก ลำบาก เนื่องจากพยานหลักฐานได้อยู่กระจัดกระจายในที่ต่าง ๆ แต่เป็นเรื่องที่จะต้องกระทำ ให้ได้ สามารถรวบรวมพยานหลักฐานให้ได้ เพื่อจะได้นำมาใช้ในการดำเนินคดีอาญา การรวบรวม พยานหลักฐานจำเป็นต้องอาศัยความรวดเร็วและความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นเรื่องของการดำเนินการทางอาญาตามปกติภายในรัฐ

แต่ถ้าหากมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นในหลายรัฐ ความร่วมมือระหว่างรัฐต้องเป็น สิ่งสำคัญเพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งการจับกุมตัวบุคคล การสืบสวนสอบสวน การรวบรวมพยานหลักฐาน ทางคดีที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ ต้องอาศัยความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเพื่อช่วยใน การปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศทั้งนี้หากไม่มีความร่วมมือกันแล้วก็จะไม่สามารถนำ ตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษและถูกลงโทษได้จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้ว

ในอดีตไม่เคยมีความร่วมมือทางอาญาในลักษณะนี้แต่อย่างใด แต่เมื่อแต่ละประเทศ เล็งเห็นความสำคัญที่จะต้องร่วมมือกันทางอาญา เพื่อประโยชน์ในการปราบปรามอาชญากรรม ระหว่างประเทศ จึงได้มีการให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาเกิดขึ้นในหลาย ๆ ประเทศตามที่ได้ศึกษามาแล้วในบทก่อน ๆ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้ให้ความร่วมมือกันทางอาญาโดยได้ทำสนธิสัญญา ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญากับประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2529 และมีการออกพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอาญา พ.ศ. 2535 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2535 ทำให้ไทยสามารถให้ความร่วมมือในเรื่องทางอาญากับประเทศต่าง ๆ ทั้งที่มีสนธิสัญญากับไทยและไม่มีสนธิสัญญากับไทย โดยมีกฎหมายดังกล่าวมารองรับให้สามารถให้ ความช่วยเหลือได้โดยชอบ แม้ว่าไทยจะได้ทำสนธิสัญญาดังกล่าวกับสหรัฐอเมริกาก็ตาม แต่สนธิ สัญญาดังกล่าวยังไม่มีผลใช้บังคับก่อให้เกิดพันธะกรณีผูกพันระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา เนื่องจาก ยังไม่มีการให้สัตยาบันโดยการแลกเปลี่ยนสัตยาบันสารต่อกัน หลังจากที่ไทยได้ทำสนธิสัญญากับ สหรัฐอเมริกาในเรื่องดังกล่าว ไทยก็สามารถให้ความช่วยเหลือสหรัฐอเมริกาได้หลังจากที่ได้ ออกพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยให้ความช่วยเหลือสหรัฐอเมริกาเช่นเดียวกับประเทศอื่นที่ไม่มี

สนธิสัญญากับไทย ทั้งนี้ เนื่องจากยังไม่ผูกพันตามสนธิสัญญาอันก่อให้เกิดพันธะกรณีที่ประเทศภาคีตามสนธิสัญญาจะต้องปฏิบัติต่อกัน การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ก็เป็นไปตามกฎหมายก็ได้กำหนดให้ความช่วยเหลือกับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญากับไทย ในเรื่องต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมีอยู่ 8 ประเภทที่ไทยสามารถให้ความช่วยเหลือได้ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ที่มีในสนธิสัญญาไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ ต่อมาเมื่อไทยได้มีการแลกเปลี่ยนสัตยาบันสารกับสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2536 ซึ่งเป็นการให้สัตยาบันตามสนธิสัญญา อันเป็นผลให้เกิดพันธะกรณีตามสนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2536

จากการที่ได้ศึกษาสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาทำให้ทราบว่าความช่วยเหลือกันตามสนธิสัญญาสามารถให้ความช่วยเหลือได้มากกว่า 8 ประเภท ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดีและกระบวนการอื่น ๆ ในเรื่องทางอาญา เป็นการให้ความร่วมมือกันอย่างกว้างขวางมากที่สุดมากกว่าสนธิสัญญาอื่นที่เกี่ยวกับเรื่องทางอาญา แม้กระทั่งสนธิสัญญามาตรฐานของ (Model Treaty) ของสหประชาชาติ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศที่นับวันจะมีการพัฒนารูปแบบชนิดและวิธีการในการกระทำความผิดให้แตกต่างไปจากเดิม ดังนั้นการที่สนธิสัญญาและกฎหมายกำหนดให้กว้างขวางไม่เฉพาะเจาะจงว่าจะเรียกอย่างไร ใช้วิธีการอะไร ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเรื่องทางอาญาก็สามารถให้ความช่วยเหลือได้ ในขณะที่เดียวกันก็ได้ศึกษาถึงของเขตข้อจำกัดตามสนธิสัญญาว่ามีอะไรบ้างเพื่อจะได้ทราบว่าข้อจำกัดตามสนธิสัญญานั้นจะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ ซึ่งจากที่ได้ศึกษามาไม่ปรากฏว่าข้อจำกัดเหล่านั้นจะก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องการปฏิบัติแต่อย่างใด เนื่องจากในข้อจำกัดตามสนธิสัญญานั้น ในกฎหมายดังกล่าวก็ได้บัญญัติถึงว่าไม่สามารถให้ความร่วมมือในเรื่องดังกล่าวได้ จึงไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด

ในส่วนสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากได้กำหนดให้การให้ความช่วยเหลือระหว่างหน่วยงานในแต่ละประเทศ เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือโดยมีผู้ประสานงานกลางของไทยกับผู้ประสาน

งานกลางของสหรัฐอเมริกาพิจารณาให้ความช่วยเหลือ และขอความช่วยเหลือทำให้ช่วยลดขั้นตอนในการปฏิบัติจากเดิมโดยใช้วิถีทางการทูตปกติ (Diplomatic Channel) ซึ่งมีอยู่ 7 ขั้นตอนเหลือเพียงขั้นตอนโดยผ่านผู้ประสานงานกลางของทั้งสองประเทศซึ่งมีอยู่ 4 ขั้นตอนจนถึงผู้ปฏิบัติช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วขึ้นซึ่งความสะดวกรวดเร็วนี้ยังก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินคดีทางอาญาสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการจับกุมและการรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่สำคัญและเกี่ยวข้องทางคดี เพื่อจะได้นำมาใช้เป็นหลักฐานในการฟ้องคดีเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ หากปราศจากซึ่งพยานหลักฐานแล้วก็ไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ การรวบรวมพยานหลักฐานรวดเร็วทำให้สามารถรวบรวมได้ง่ายและได้มาก เนื่องจากผู้กระทำความผิดมีเวลาน้อยในการหลบหนีและทำลายพยานหลักฐาน

ดังนั้น ระยะเวลาในการที่จะให้ความร่วมมือกันทางอาญาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การรวบรวมพยานหลักฐานเป็นไปอย่างรวดเร็วและมากที่สุด เนื่องจากการปล่อยทิ้งระยะเวลาหลังจากเกิดเหตุแล้วจะทำให้พยานหลักฐานบางส่วนอาจถูกทำลายหรือเคลื่อนย้ายไปจากที่เดิม ทำให้เป็นการยากอย่างยิ่งที่จะรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อนำมาดำเนินคดี เพื่อจะได้ลงโทษผู้กระทำความผิดต่อไป การรวบรวมพยานหลักฐานจึงเป็นสิ่งสำคัญเพิ่มประสิทธิภาพอย่างยิ่งที่จะช่วยในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในส่วนของ การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญซึ่งเป็นประโยชน์ในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากการให้ความร่วมมือกันทางอาญาตามสนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา เป็นการให้ความร่วมมือกันอย่างกว้างขวางในเรื่องทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางอาญา ซึ่งถือว่าเป็นความร่วมมือที่นับว่าเพิ่มประสิทธิภาพมากที่สุดโดยในส่วนของสนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาที่กำหนดการให้ความช่วยเหลือที่ครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ มากกว่าและกว้างขวางมากที่สุดมากกว่าสนธิสัญญาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางอาญารวมทั้งสนธิสัญญามาตรฐาน (model Treaty) ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศเป็นอย่างมาก สนธิสัญญาดังกล่าวได้กำหนดความช่วยเหลือครอบคลุมกว้างขวางทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์อยู่แล้ว

ในส่วนของกฎหมายประเทศไทยก็ได้บัญญัติพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ ในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ขึ้นมาใช้บังคับ ในพระราชบัญญัติก็ได้ครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ตามสนธิสัญญาไว้หมด ทำให้การให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วขึ้นและสามารถ ให้ความช่วยเหลือได้ทุกเรื่องในสนธิสัญญา นอกจากนี้กฎหมายดังกล่าวยังได้บัญญัติให้ยานหลัก ส่วนที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้เป็นยานหลักฐาน และเอกสารที่รับฟังได้ตามกฎหมายเท่ากับว่า เป็นการยอมรับวิธีการดำเนินการทางกฎหมายในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีวิธีการพิจารณาความ อาญาที่แตกต่างไปจากไทย เนื่องจากระบบกฎหมายที่แตกต่างกันเป็นการโอนอ่อนเข้าหากัน (Bending towards each others by accepting the method of the other party) โดยปราศจากการแก้ไขกฎหมายของประเทศนั้น ๆ ซึ่งนับว่าเป็นนิมิตหมายอันดีที่ทำให้ ความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาเป็นไปได้อย่างสะดวกเร็วยิ่งขึ้น โดยไม่จำเป็นต้อง มีการแก้ไขกฎหมาย แม้ว่าประเทศทั้งสองจะมีระบบกฎหมายที่ต่างกันอย่างก็ตาม ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ทำให้เกิดความสะดวกเร็วเป็นอย่างยิ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปราม อาชญากรรมระหว่างประเทศเป็นอย่างมาก

ในเรื่องนโยบายแห่งรัฐก็มีส่วนช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ สัมฤทธิ์ผล กล่าวคือนโยบายแห่งรัฐที่ให้ เป็นประโยชน์ในการปราบปรามอาชญากรรม เนื่องจากว่าหากนโยบายแห่งรัฐในเรื่องการปราบปรามอาชญากรรมไม่ได้กำหนดไว้เป็นนโยบาย ให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแล้ว แม้ว่าจะได้ทำสนธิสัญญาต่อกัน ในเรื่องดังกล่าวหากไม่ได้ให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจังแล้ว การป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมระหว่างประเทศยากที่จะสัมฤทธิ์ผล นโยบายแห่งรัฐในเรื่องนี้จะเห็นได้จาก ตามที่ปรากฏในกฎหมายรัฐธรรมนูญชั่วคราว 2534 ที่เขียนกำหนดไว้ชัดเจน รวมทั้งการแถลง นโยบายของรัฐบาลในการเข้ามาบริหารประเทศ อีกทั้งนโยบายแห่งรัฐก็ได้ปรากฏอยู่ที่ท้าย พระราชบัญญัติฉบับนี้ หมายเหตุที่กล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งช่วยให้ การปราบปรามอาชญากรรม ทำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมีกรอบปฏิบัติกันอย่างจริงจังและ ต่อเนื่องในการที่จะให้ความร่วมมือกับประเทศสหรัฐอเมริกาตามสนธิสัญญา เพื่อประโยชน์และมี ประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

ดังนั้น จากการที่ได้ศึกษามาตั้งกล่าวข้างต้นทำให้เห็นว่าความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา กรณีสนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา ช่วยให้การดำเนินคดีอาญาเป็นไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ เนื่องจากว่าหากไม่มีการทำสนธิสัญญาต่อกันการให้ความช่วยเหลือก็ย่อมมีขอบเขตจำกัดตามกฎหมาย แต่เมื่อให้ความช่วยเหลือแล้วก็สามารถให้ความช่วยเหลือตามสนธิสัญญาที่เป็นไปอย่างกว้างขวางช่วยให้การรวบรวมพยานหลักฐานที่สำคัญมาดำเนินคดีอาญาได้สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ทำให้อาชญากรรมลดน้อยลง ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

2. ปัญหา-อุปสรรค

เนื่องจากความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาเป็นเรื่องใหม่ การให้ความช่วยเหลือ และการขอความช่วยเหลือในเรื่องทางอาญามีไม่มากนัก อีกทั้งวิธปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ตามสนธิสัญญาที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายไว้ก่อนหน้าแล้วไม่ว่าจะเป็นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พระธรรมนูญศาลยุติธรรม และพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 รวมทั้งมีกฎกระทรวงและระเบียบที่เกี่ยวข้องรองรับอยู่แล้ว จึงไม่มีปัญหาในทางการปฏิบัติจนถึงขณะที่กำลังศึกษาอยู่

ในส่วนปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ในส่วนของสนธิสัญญาไม่มีแต่อย่างใด แต่เป็นปัญหาที่ทุกประเทศยังคงยึดติดอยู่คือ

- (1) หลักอาณาเขตแดนของรัฐเป็นหลักการที่สำคัญที่สุดรวมทั้งปัญหาในเรื่อง
- (2) การกระทำความผิดที่จะร่วมมือกันได้จะต้องเป็นการกระทำที่รัฐที่ให้ความช่วยเหลือถือว่าเป็นความผิดด้วย ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้น่าจะมีการแก้ไขในระดับหนึ่ง ซึ่งในเรื่องนี้ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องอำนาจอธิปไตยของรัฐแต่อย่างใด เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลเท่านั้น

(3) ปัญหาในเรื่องกฎหมายในแต่ละรัฐที่บัญญัติลงโทษในความผิดเดียวกัน แต่โทษที่บัญญัติไว้แตกต่างกันมาก เช่นในเรื่องเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด การค้าประเวณี รวมทั้งการ ล่อลวงหญิงและเด็ก กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินเหล่านี้ บางประเทศยังไม่มีบทบัญญัติ บทลงโทษ รวมทั้งยังไม่มีกฎหมายในเรื่องดังกล่าวจึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้ผู้กระทำความผิดอาศัยช่องว่างของกฎหมายหลบหนีการจับกุมไปอยู่ในรัฐที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำ ดังกล่าวถือว่าเป็นความผิด ทั้งนี้เมื่อให้ความช่วยเหลือกันแต่ไม่มีสนธิสัญญาต่อกันแล้วก็ไม่อาจ ให้ความร่วมมือได้ ซึ่งจะทำให้การปราบปรามอาชญากรรมไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ไม่สามารถช่วยลดอาชญากรรมระหว่างประเทศลงได้

(4) ปัญหาในเรื่องความร่วมมือกันทางอาญาในปัจจุบันยังอยู่ในวงแคบเพียงไม่กี่ ประเทศที่ร่วมมือกัน ควรมีการเจรจาให้กว้างขวางเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อ ให้เกิดความร่วมมือกันจากระดับทวิภาคีเป็นไปในระดับพหุภาคีต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ตามสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาแม้จะได้กำหนดขอบเขตของความร่วมมือไว้ อย่างกว้างขวางในสนธิสัญญาก็ตามแต่ยังขาดในบางเรื่องซึ่งจะช่วยเสริมให้การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือกันเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมเพิ่มมากยิ่งขึ้น ช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมเพิ่มมากยิ่งขึ้น ช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงเห็นควรดำเนินการดังนี้

3.1 ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อความสนธิสัญญาดังกล่าวโดยเพิ่มให้มีการอายัดทรัพย์สิน เพิ่มขึ้นอีกเรื่องหนึ่งในข้อ 15 โดยให้เพิ่มคำว่าอายัดทรัพย์สินเพิ่มเติมจากเดิมที่มีการริบทรัพย์สิน แต่เพียงอย่างเดียวมาเป็น "การให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการอายัดและริบทรัพย์สิน" ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศต่อไป

ในเรื่องอายัดทรัพย์สิน ถือเป็นมาตรการเบื้องต้นในการดำเนินการก่อนที่จะมีการริบทรัพย์สิน ที่สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วป้องกันการรั่วไหลของทรัพย์สิน รวมทั้งทำลายพยานหลักฐานการริบทรัพย์สิน ถือว่าเป็นมาตรการสุดท้ายหลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ริบทรัพย์สินได้ ซึ่งเวลาที่เนิ่นนานไปอาจจะไม่ทันกาลเป็นผลให้มีการรั่วไหลของทรัพย์สินเพื่อไม่ให้มีการริบทรัพย์สินได้ ทำให้การลงโทษผู้กระทำความผิดเป็นไปได้ช้า การริบทรัพย์สินโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้กระทำความผิดหมดโอกาสที่จะได้ใช้ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดทำให้เกิดความเกรงกลัว ในขณะที่เดียวกันทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดได้มีโอกาสยังคิดว่า ถ้าถูกจับได้จะไม่ทำอะไรเลยและจะต้องถูกลงโทษจำคุกอีกด้วย

3.2 ควรมีการแก้ไขกฎหมายของไทยรวมทั้งบทบัญญัติกฎหมายขึ้นมา เพื่อใช้ในการลงโทษผู้กระทำความผิดให้มีบทกำหนดโทษในเรื่องการริบทรัพย์สินและอายัดทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน ที่มีเพียงกฎหมายเกี่ยวกับการค้าขายเสพติดให้โทษ ซึ่งในเรื่องของกฎหมายการแก้ไขบทลงโทษให้มีการริบและอายัดทรัพย์สิน เช่นในเรื่องของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าโลภเถื่อน การกดขี่และการค้าแรงงานหญิงและเด็ก การฟอกเงิน การปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ การเงินและการธนาคาร การค้าของเก่าและเรื่องอื่น ๆ อีก เพื่อให้กฎหมายของไทยมีความทันสมัยและเป็นสากลมากยิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้นกว่าปัจจุบัน

3.3 การเจรจากำหนดกรอบความหมายของคำในข้อจำกัดบางเรื่อง เช่น เรื่องที่เกี่ยวข้องเนื่องความผิดทางการเมืองให้มีความชัดเจนขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคตเช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน กรณีนายราเกรซ คัคดีเสนา จ้องโงงธนาคาร บี บี ซี ที่ไทยขอตัวนายราเกรซ คัคดีเสนา ไปยังประเทศแคนาดา ตามสนธิสัญญาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่มีข้อจำกัดดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางการเมืองที่จะให้ความช่วยเหลือไม่ได้ ตามสนธิสัญญาการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ตั้งนั้น ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาตามสนธิสัญญาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา ช่วยให้การดำเนินคดีอาญาเป็นไปอย่างสะดวกและเกิดประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ แต่ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขสนธิสัญญาโดยนำเอาเรื่องของการอายัดทรัพย์สินเพิ่มเติมในส่วนของการริบทรัพย์สิน ซึ่งจะช่วยให้การปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขกฎหมายของ ไทยในเรื่องบทลงโทษให้ครอบคลุมในเรื่องการอายัดและริบทรัพย์สินในเรื่องต่าง ๆ มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ เพื่อให้กฎหมายของไทยทันสมัย เป็นสากลมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันต่อไป